

UIMAVESIPROFIILI

PIKKUKOSKEN UIMARANTA, HELSINKI

SISÄLLYS

JOHDANTO

1. YHTEYSTIEDOT
  - 1.1 Uimarannan omistaja ja yhteystiedot
  - 1.2 Uimarannan ylläpitäjä ja yhteystiedot
  - 1.3 Uimarantaa valvova viranomainen ja yhteystiedot
  - 1.4 Näytteet tutkiva laboratorio ja yhteystiedot
  - 1.5 Vesi- ja viemärilaitos ja yhteystiedot
2. UIMARANNAN TIEDOT JA SIJAINTI
  - 2.1 Uimarannan nimi
  - 2.2 Uimarannan lyhyt nimi
  - 2.3 Uimarannan ID-tunnus
  - 2.4 Uimarannan yhteystiedot
  - 2.5 Koordinaatit
  - 2.6 Kartat
  - 2.7 Valokuvat
3. UIMARANNAN KUVAUS
  - 3.1 Vesityyppi
  - 3.2 Rantatyyppi
  - 3.3 Rantavyöhyke ja lähiympäristö
  - 3.4 Veden syvyydet ja virtaukset
  - 3.5 Uimarannan pohja
  - 3.6 Uimareiden määrä
4. UIMARANNAN VARUSTELU JA PALVELUT
  - 4.1 Uimarannan varustelu ja palvelut
  - 4.2 Huolto ja kunnossapito
  - 4.3 Rantavalvonta
5. SIJAINTIVESISTÖ
  - 5.1 Merialue
  - 5.2 Vesistöalue
  - 5.3 Vesienhoitoalue
  - 5.4 Pintaveden ominaisuudet
  - 5.5 Pintaveden laadun tila
6. UIMAVEDEN LAATU
  - 6.1 Uimaveden laadun seurantakohta
  - 6.2 Näytteenotto
  - 6.3 Uimaveden laatu
    - 6.3.1 Uimavesiluokka
    - 6.3.2 Uimaveden mikrobiologinen laatu
    - 6.3.3 Uimaveden aistinvarainen laatu
  - 6.4 Syanobakteerien (sinilevä) seuranta
    - 6.4.1 Syanobakteerien esiintyminen
    - 6.4.2 Lajisto- ja toksiinitutkimukset
  - 6.5 Makrolevien ja/tai kasviplanktonin haitallinen lisääntyminen
  - 6.6 Hallintatoimenpiteet

UIMAVESIPROFIILI PIKKUKOSKEN UIMARANTA, HELSINKI

---

7. KUORMITUSLÄHTEET JA MERKITYKSEN ARVIOINTI

- 7.1 Jätevesijärjestelmät
- 7.2 Hulevesijärjestelmät
- 7.3 Muut pintavedet
- 7.4 Maatalous
- 7.5 Teollisuus
- 7.6 Maantie- ja raideliikenne
- 7.7 Satamat ja vesiliikenne
- 7.8 Eläimet ja linnut
- 7.9 Epidemiat ja infektiot
- 7.10 Muut kuormituslähteet

8. LYHYTKESTOISET SAASTUMISTILANTEET

- 8.1 Lyhytkestoiset saastumistilanteet
- 8.2 Hallintatoimenpiteet lyhytkestoisissa saastumistilanteissa

9. OHJEET JA TIEDOTTAMINEN

- 9.1 Uimareille annettavat ohjeet
- 9.2 Tiedottaminen normaalioloissa
- 9.3 Tiedottaminen eritystilanteissa

10. UIMAVESIPROFIILIN LAATIMISEN JA TARKISTAMISEN AJANKOHTA

- 10.1 Uimavesiprofiilin laatimisen ajankohta
- 10.2 Uimavesiprofiilin tarkistamisen ajankohta

UIMAVESIPROFIILI

PIKKUKOSKEN UIMARANTA, HELSINKI

JOHDANTO

Uimavesiprofiilin tekeminen perustuu vuonna 2006 annettuun ns. uimavesidirektiiviin 2006/7/EY. Uimavesidirektiivin pohjalta Suomessa on laadittu Sosiaali- ja terveysministeriön asetus (177/2008) yleisten uimarantojen laatuvaatimuksista ja valvonnasta, joka on tullut voimaan 1.4.2008. Näiden säädösten soveltamisalaan kuuluvat yleiset uimarannat, joilla kunnan terveydensuojeluviranomainen odottaa huomattavan määrän ihmisiä uivan. Lisäksi terveydensuojelulaissa (763/1994) annetaan yleisiä terveydensuojeluun liittyviä määräyksiä.

Uimavesidirektiivissä ja STM:n asetuksessa on määrätty uimavesiprofiilin tekemisestä. Säädösten mukaan uimavesiprofiilin laatii uimarannan omistaja tai haltija yhteistyössä kunnan terveydensuojeluviranomaisen kanssa. Uimavesiprofiilissa tulee käsitellä uimaveden ja muiden lähialueen pintavesien kuvaus, mahdollisten saastumisten syiden määrittely ja arviointi, sinilevien ja makrolevien/kasviplanktonin esiintymisen todennäköisyyden arviointi, lyhytkestoisen saastumisen todennäköisyyden arviointi ja syiden selvittäminen sekä uimaveden laadun seurantakohtien sijainti.

Helsingin yleisten uimarantojen uimavesiprofiileista löytyy lisäksi tietoa mm. uimarannan varustuksesta, palveluista, kunnossapidosta, käytöstä sekä uimareiden ohjeistuksesta ja tiedotuksesta. Uimavesiprofiileissa on käsitelty myös veden aistinvarainen ja mikrobiologinen laatu sekä sinilevähavainnot viimeisen neljän vuoden ajalta.

1. YHTEYSTIEDOT

1.1 Uimarannan omistaja ja yhteystiedot	Helsingin kaupungin tilakeskus PL 2200, 00099 HELSINGIN KAUPUNKI Käyntiosoite: Katariinankatu 1, 00170 Helsinki Puh. (09) 310 1671 Fax. (09) 310 36512 Sähköposti: real.estate@hel.fi
1.2 Uimarannan ylläpitäjä ja yhteystiedot	Kulttuuri ja vapaa-aika/ Liikuntapalvelut/Ulkoliikuntapalvelut/ Lähiliikuntayksikkö PL 4900, 00099 HELSINGIN KAUPUNKI Käyntiosoite: Konepajankuja 5 C, 00510 Helsinki Puh. (09) 310 1060 www.hel.fi/liikunta
1.3 Uimarantaa valvova viranomainen ja yhteystiedot	Helsingin kaupungin ympäristöpalvelut PL 58235, 00099 HELSINGIN KAUPUNKI Käyntiosoite: Työpajankatu 8, 00580 Helsinki Puh. Vaihte/ uimarantavedet, puh. 09 310 2611 (ma - pe klo 8.00 - 16.00) Sähköposti: kymp.uimavesilaatuvalvonta@hel.fi www.hel.fi/uimavesi
1.4 Näytteet tutkiva laboratorio ja yhteystiedot	MetropoliLab Oy PL 550, 00099 HELSINGIN KAUPUNKI Käyntiosoite: Viikinkaari 4, 00790 Helsinki Puh. 010 3913 50 Sähköposti: metropolilab@metropolilab.fi www.metropolilab.fi
1.5 Vesi- ja viemärilaitos ja yhteystiedot	Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY PL 100, 00066 HSY Yhteystiedot: Puh. 09 1561 2110

UIMAVESIPROFIILI PIKKUKOSKEN UIMARANTA, HELSINKI

	Ilmalantori 1, 00240 Helsinki PL 100, 00066 HSY www.hsy.fi
--	--

2. UIMARANNAN TIEDOT JA SIJAINTI

2.1 Uimarannan nimi	Pikkukoski
2.2 Uimarannan lyhyt nimi	Pikkukoski
2.3 Uimarannan ID-tunnus	FI110910012
2.4 Uimarannan yhteystiedot	Osoite: Pikkukoskentie 23, 00650 Helsinki Puh. (09) 310 71520 (Rantapelastajat)
2.5 Koordinaatit	24.9832 (longitude), 60.2278 (latitude) (koordinaattijärjestelmä: WGS84)
2.6 Kartat	Alueen kartta: www.ulkoliikunta.fi Sivustolta löytyy uimarannan tiedot ja ajantasaista tietoa veden laadusta
2.7 Valokuvat	Uimavesiprofiilin kuvat: Helsingin kaupungin ympäristöpalvelut/liikuntapalvelut Pikkukosken uimaranta kesällä 2020

UIMAVESIPROFIILI PIKKUKOSKEN UIMARANTA, HELSINKI

3. UIMARANNAN KUVAUS

3.1 Vesityyppi	Joki
3.2 Rantatyyppi	Pikkukosken uimaranta on osittain luonnon muokkaamaa rantaa, jota on vuosikymmenten kuluessa rakennettu yhä toimivammaksi ja turvallisemmaksi. Rannasta on rakennettu laaja hiekkaranta ja rannalle tuodaan vuosittain lisää hiekkaa.
3.3 Rantavyöhyke ja lähiympäristö	Rantavyöhyke Pikkukosken uimarannalla on puistomainen sisältäen laajoja nurmialueita sekä pelikenttiä. Lähiympäristö on pientaloaluetta.
3.4 Veden syvyydet ja virtaukset	Ranta on varsin nopeasti syvenevä ja joessa voi esiintyä virtauksia. Äkkisyvyydestä ja virtauksista varoitetaan rannalla kyltein sekä ilmoitustaululla.
3.5 Uimarannan pohja	Uintialueen pohja on hiekkaa muuttuen savihiekaksi lähempänä poijuja. Sukeltajat tarkistavat uintialueen pohjan vuosittain ennen uimakauden alkua. Erytistä huomiota kiinnitetään kallion- ja laiturialueen vedenalaisen ympäristön tarkistamiseen.
3.6 Uimareiden määrä	Uimareiden määrä vaihtelee 0–1000 välillä per päivä riippuen säästä. Ruuhkaisin aika on yleensä klo 15–20 välisenä aikana. Uimarannalla on kävijöitä aamuvarhaisesta iltamyöhään ja lämpiminä kesäpäivinä jopa öisin.

4. UIMARANNAN VARUSTELU JA PALVELUT

4.1 Uimarannan varustelu ja palvelut	<p>Rannan varustelutaso ja palvelut:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Turvallinen uintialue on rajattu poijuilla - Vesikäymälät, pukuhuoneet, saunat ja suihkut huoltorakennuksessa - Pukukopit, ulkosuihkut ja bajamaja - Laituri - Lentopallokenttä - Koripallokenttä - Ulkokuntoilutelineet - Lapsille leikkivälineitä - Kioski - Rannalla on parkkipaikka noin 25 autolle
--------------------------------------	---

UIMAVESIPROFIILI PIKKUKOSKEN UIMARANTA, HELSINKI

- Rannalla on molok-syväjäteastia
- Ranta on liitetty vesi- ja viemäriverkostoon
- Rantapelastajien valvomo sijaitsee huoltorakennuksessa
- Rantapelastajilla on käytettävissään pelastuslauta, pelastusrenkaat ja ensiapuvälineet.
- Rannalla on pelastuslauta

Turvallinen uintialue on rajattu poijuilla

Suihku

UIMAVESIPROFIILI PIKKUKOSKEN UIMARANTA, HELSINKI

4.2 Huolto ja kunnossapito	Huollosta ja ylläpidosta vastaa Helsingin kaupungin liikuntapalvelut. Uimakauden aikana ranta siivotaan päivittäin. Uimakauden ulkopuolisina aikoina siistiminen tapahtuu viikoittain.
4.3 Rantavalvonta	Uimakauden aikana rannalla työskentelee liikuntapalveluiden rantapelastajia. Rantapelastajia on kerrallaan työvuorossa 2–3. Rantapelastajat ovat käyneet Suomen uimaopetus- ja hengenpelastusliiton (SUH) rantapelastajakurssin. Yhteystiedot rantapelastajille, p. (09) 310 71520.

5. SIJAINIVESISTÖ

5.1 Joki	Vantaanjoki
5.2 Vesistöalue	Vantaanjoen vesistöalue, (Vesistöaluetunnus 21), Valuma-alueen koko 1680 km ²
5.3 Vesienhoitoalue	Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalue Vesienhoitoalueen tunnus: FIVHA2
5.4 Pintaveden ominaisuudet	<p>Vantaanjoen vesistöalue sijaitsee Uudellamaalla ja Etelä-Hämeessä ulottuen 14 kunnan alueelle, joissa asuu yhteensä yli miljoona asukasta. Vantaanjoki saa alkunsa Hausjärveltä, eteläisestä Hämeestä ja laskee mereen Helsingin Vanhankaupunginkoskella. Vantaanjoen vesistöalue on vähäjärvinen ja sen maa-alueella on erityisesti metsää, peltoa ja taajamia. Helsingin alueella Vantaanjoen varret ovat lähinnä viher- ja virkistysalueita.</p> <p>Pääosa Vantaanjoen valuma-alueesta on mäkimaata. Savikoita alueesta on 39 %. savikko. Joen alajuoksulla vesi on luonnostaan varsin sameaa ja siinä on runsaasti kiintoainetta. Vantaanjoen vesi on myös usein väriltään savisen ruskean-kellertävä. Vantaanjoen alajuoksu on maanmuodoiltaan tasaista, joten veden virtaus on hidasta.</p> <p>Vantaanjoki on voimakkaasti hajakuormitettu, ja kuormitus vaihtelee joen virtaaman ja valuntaolosuhteiden mukaan. Suurimmat virtaamat ja ravinnepitoisuudet joessa ovat keväällä lumien sulaessa ja syysateiden aikaan. Kesän rankkasateet voivat myös nopeasti lisätä valuntaa ja huuhtoa kuormitusta vesiin.</p>
5.5 Pintaveden laadun tila	<p>Vantaanjoen veden laatu on alkoi huonontumaan jo 1930-luvulta lähtien johtuen maatalouden, teollisuuden ja asutuksen jätevesipäästöistä jokeen. Vantaanjoen veden laatu on kuitenkin parantunut 1980-luvulta lähtien viemäröinnin tehostamisen ja tehokkaan jätevedenpuhdistuksen ansioista sekä maatalouden kuormituksen vähetessä 1990-luvulta alkaen. Joen sinilevämäärät ovat vähentyneet jo 1970-luvulta lähtien. Joella on tehty myös useita kunnostustoimenpiteitä.</p> <p>Vaikka Vantaanjoki sijaitsee Etelä-Suomessa, on sen valuma-alueella paljon peltoja, joista huuhtoutuu jokeen vedenlaatua huonontavia ravinteita ja kiintoaineita. Vantaanjoen suurin kuormitus tulee edelleen maataloudesta ja haja-asutuksesta hajakuormituksena.</p> <p>Lisäksi veden laatua huonontavat Vantaanjoen yläjuoksulla ja Luhtajoen alueella olevat pistekuormituslähteet, kuten jätevedenpuhdistamot ja</p>

UIMAVESIPROFIILI PIKKUKOSKEN UIMARANTA, HELSINKI

	<p>teollisuuslaitokset. Alajuoksulla ei ole pistekuormituslähteitä, mutta jokeen laskee taajama-alueiden sadevesiviemäreitä. Lisäksi alajuoksullakin joen varressa on useita jätevedenpumppaamoja, jotka voivat poikkeustilanteissa aiheuttaa jokeen kuormitusta.</p> <p>Vantaanjoen vesistön tilaa tarkkaillaan jatkuvasti yhteistarkkailussa, jossa seurataan vesistön vedenlaatua, kalataloutta ja pohjaeläimiä. Vantaanjoen ja sen sivujokien vedenlaadun tarkkailua suorittaa Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry. Vedenlaadun tarkkailua tehdään noin neljäkymmenen havaintopaikan avulla. Helsingissä näistä havaintopaikoista sijaitsee pääuomassa kaksi, Haltialassa ja Vanhankaupunginkoskessa sekä Keravanjoen alajuoksulla yksi.</p> <p>Pintavedet (järvet, joet ja rannikkoalueet) luokitellaan ekologisen tilan perusteella luokkiin erinomainen, hyvä, tyydyttävä, välttävä ja huono. Tämä luokitus perustuu pohjaeläin- ja kala-aineistoon sekä joen piilevien seurantaan. Vantaanjoen alue Helsingissä luokitellaan tyydyttäväksi. Tavoitteena on päästä luokkaan hyvä vuoteen 2027 mennessä.</p>
--	---

6. UIMAVEDEN LAATU

6.1 Uimaveden laadun seurantakohta	Pikkukosken uimarannan uimaveden laadun seurantakohta, josta vesinäytteet otetaan, sijaitsee päälaiturin päässä. Näytteenottopaikka on valittu sillä perusteella, että arvion mukaan suurin osa uimareista menee tästä kohden uimaan. Pikkukosken uimavesinäyte on otettu samasta kohdasta vuodesta 2008 lähtien.
6.2 Näytteenotto	<p>Nykyisen lainsäädännön mukainen vesinäytteiden vähimmäismäärä on neljä näytettä kesässä. Näytteistä yksi otetaan noin kaksi viikkoa ennen uimakauden alkua ja loput jaetaan tasaisesti uimakaudelle.</p> <p>Joka vuosi ennen uimakauden alkua laaditaan näytteenottosuunnitelma (seurantakalenteri), jossa on määritelty näytteenottopäivät. Näytteenotto tulee tehdä viimeistään neljän päivän kuluessa seurantakalenteriin merkitystä päivästä. Kunkin kesän seurantakalenteri on nähtävillä kaupungin internetsivuilla.</p> <p>Pikkukosken uimarannalta on otettu vuodesta 2016 lähtien näytteet viisi kertaa kesässä. Kesästä 2021 alkaen uimavesinäytteitä otetaan tihennetysti, 8 kertaa uimakauden aikana. Uusintänäytteitä otetaan, jos uimavesinäytteen tulos on huono.</p>
6.3 Uimaveden laatu	Uimaveden laatua seurataan vesinäytteitä laboratoriossa analysoimalla sekä aistinvaraisesti näytteenottojen ja tarkastusten yhteydessä.
6.3.1 Uimavesiluokka	<p>Uimaveden laatuluokka on määritetty vuodesta 2011 lähtien. Uimavesiluokan määrittäminen tehdään vuosittain aina uimakauden päätyttyä. Luokittelussa käytetään kaikkia viimeisen neljän vuoden aikana otettujen suunnitelmallisten näytteiden tuloksia.</p> <p>Luokittelussa veden laatu luokitellaan luokkiin erinomainen, hyvä, tyydyttävä tai huono. Uimavesi täyttää sille asetetut laatuvaatimukset, jos laatu luokitellaan vähintään tyydyttäväksi. Mikäli uimaranta luokitellaan huonoksi,</p>

UIMAVESIPROFIILI PIKKUKOSKEN UIMARANTA, HELSINKI

	<p>tulee käynnistää toimenpiteet uimareiden altistumisen ehkäisemiseksi, saastumisen syiden selvittämiseksi ja saastumisen vähentämiseksi.</p> <p>Pikkukosken uimarannan veden laatuluokka oli vuosina 2016–2018 hyvä ja vuonna 2019 tyydyttävä. Vuonna 2020, 2021, 2022 ja 2023 uimaveden laatu luokiteltiin huonoksi. Uimakauden 2024 jälkeen uimaveden laatu luokiteltiin hyväksi.</p>
6.3.2 Uimaveden mikrobiologinen laatu	<p>Uimaveden mikrobiologista laatua on seurattu vuodesta 2008 lähtien määrittämällä vedestä ulosteperäisiä bakteereita (suolistoperäiset enterokokit ja <i>Escherichia coli</i>). Näille on kansallisessa lainsäädännössä (STMa 177/2008) määritetty toimenpiderajat (enterokokit 200 pmy/100 ml, <i>Escherichia coli</i> 500 pmy/100 ml). Yksittäisen näytteen mikrobiologista laatua pidetään hyvänä, kun bakteerien pitoisuudet ovat alle toimenpiderajojen. Toimenpiderajojen ylityksessä viranomaisen tulee ryhtyä toimenpiteisiin. Ensimmäinen toimenpide on uusintanäytteen ottaminen mahdollisimman pian tutkimustuloksen varmentamiseksi.</p> <p>Uimarantojen veden laadun tutkimustulokset raportoidaan vuosittain EU:lle, joka tekee yhteenvedon koko Euroopan uimavesien tilasta.</p> <p>Pikkukosken uimarannan yksittäiset vesinäytteet olivat mikrobiologiselta laadultaan pääsääntöisesti hyviä vuosina 2016–2019. Yhdessä, vuonna 2016 otetussa näytteessä oli mikrobiologinen ylitys. Tällöinkin muutaman päivän sisällä otettu uusintanäyte oli mikrobiologiselta laadultaan hyvä.</p> <p>Vuoden 2020 kesällä otetuissa näytteissä oli useita raja-arvoylityksiä. Kahden seurantanäytteen ja yhden uusintanäytteen tulos oli mikrobiologiselta laadultaan huono. Kesä oli poikkeuksellisen sateinen ja vedenlaadun oletetaan huonontuneen sateiden vaikutuksesta, kun rankkasateet huuhtoivat maan pinnan mikrobeja veteen. Sateiden lisäksi muita syitä ajoittaisiin huonoihin tuloksiin ei ole selvityksistä huolimatta löytynyt.</p> <p>Uimakaudella 2021 rankkasateiden yhteydessä otetuissa lisänäytteissä oli mikrobiologisia raja-arvojen ylityksiä. Uimakaudella 2022 otetuissa näytteissä oli yksi mikrobiologisten raja-arvojen ylitys runsaiden sateiden aikaan.</p> <p>Uimakaudella 2023 uimaveden hygieeninen laatu oli heikentynyt kahtena näytteenotokertana, jotka ajoittuivat sateiden yhteyteen. Kahden vuorokauden jälkeen otetuissa uusintanäytteissä uimaveden laatu oli normalisoitunut.</p> <p>Uimakaudella 2024 uimarannan veden laadussa oli mikrobiologiset ylitykset ennen uimakautta sateiden aikaan otetussa lisänäytteessä, sekä uimakaudella sateiden yhteydessä otetussa seurantakalenterin mukaisessa näytteessä. Näytteiden oton yhteydessä uimarannalla tiedotettiin uimaveden lyhytaikaisesta saastumisesta, ja seurantakalenterin mukainen näyte voitiin raportoinnissa korvata seuraavana päivänä otetun uusintanäytteen tuloksessa.</p>
6.3.3 Uimaveden aistinvarainen laatu	<p>Uimaveden laatua seurataan aistinvaraisesti näytteenottojen ja tarkastusten yhteydessä sekä mahdollisten valitusten johdosta. Aistinvarainen laadun seuranta käsittää mm. öljyjen, jätteiden ja muiden kelluvien materiaalien, pysyvän vaahtoamisen ja fenoliyhdisteiden (haju) esiintymisen seurannan.</p>

UIMAVESIPROFIILI PIKKUKOSKEN UIMARANTA, HELSINKI

	<p>Pikkukosken uimarannalla havaittiin vähäinen määrä öljyä 10.6.2016, joka oli mahdollisesti tullut yläjuoksulla sijaitsevasta putkesta. Havainnon seurauksena annettiin neuvontaa ja seurattiin tilannetta. 16.6.2016 tehdyllä tarkastuksella öljyä ei enää ollut havaittavissa. Vedenpinnalla on myös toisinaan havaittu öljymäistä kalvoa, joka on todennäköisesti rauta- ja mangaanibakteerien aiheuttamaa massaa. Massaa voi myös kasaantua rantahiekalle. Tämä on vaaratonta ihmiselle.</p> <p>Muutoin poikkeavia aistinvaraisia havaintoja ei ole uimarannan vedessä näytteenoton yhteydessä todettu.</p> <p>Vantaanjoen vesi on luonnostaan varsin sameaa ja siinä on runsaasti kiintoainetta. Vantaanjoen vesi on myös usein väriltään savisen ruskean-kellertävä.</p>
6.4 Syanobakteerien (sinilevä) seuranta	<p>Ympäristöterveysyksikkö seuraa sinilevien esiintymistä aistinvaraisesti näytteenottojen yhteydessä sekä tarvittaessa erillisillä tarkastuksilla. Lisäksi liikuntapalveluiden rantavalvojat seuraavat uimarantojen sinilevätilannetta päivittäin rannalla ollessaan ja kirjaavat havainnot liikuntapalveluiden ylläpitämään ulkoliikunta.fi-karttapalveluun.</p> <p>Sinilevän määrä arvioidaan asteikolla 0–3:</p> <p style="padding-left: 40px;">0 = EI LEVÄÄ: veden pinnalla tai rantaveden rajassa ei ole havaittavissa sinilevää. Näkösyvyys on normaali.</p> <p style="padding-left: 40px;">1 = VÄHÄN LEVÄÄ: levää on havaittavissa vihertävinä hiutaleina tai pieninä tikkuina vedessä. Levää näkyy, jos vettä ottaa läpinäkyvään astiaan. Rannalle on saattanut ajautua kapeita leväraitoja. Levä heikentää näkösyvyyttä.</p> <p style="padding-left: 40px;">2 = RUNSAASTI LEVÄÄ: vesi on selvästi leväpitoista, veden pinnalle on kohonnut pieniä levälauttoja tai rannalle on ajautunut leväkasaumia.</p> <p style="padding-left: 40px;">3 = ERITTÄIN RUNSAASTI LEVÄÄ: levä muodostaa laajoja levälauttoja tai sitä on ajautunut rannalle paksuiksi kasaumiksi.</p> <p>Mikäli sinilevää havaitaan uimavedessä, tiedotetaan tästä uimarannan ilmoitustaululla. Sinilevähavainto edellyttää myös uimaveden laadun tihennettyä seurantaa.</p>
6.4.1 Syanobakteerien (sinilevä) esiintyminen	<p>Useimpina kesinä Pikkukosken uimarannalla ei ole havaittu sinilevää. Ajoittain sinilevää voi kuitenkin esiintyä runsaastikin. Rannalla havaittiin sinilevää näytteenottohetkellä vuoden 2019 heinäkuussa, jolloin sinilevän määrä oli runsas (2).</p> <p>Pikkukosken rannalla voi esiintyä useita eri sinilevälajeja. Vuonna 2014 otetussa näytteessä havaittiin <i>Planktothrix agardhii</i> -lajia. Näytteen tutki Helsingin ympäristöpalveluiden tutkija. Näytteet konsentroitiin ja niitä tutkittiin käänteis- mikroskoopilla. Lisäksi tarkemmat laboratoriomääritykset osoittivat, että näyte sisälsi maksamyrkyä.</p> <p>Vuonna 2022 sinileväepäilyn perusteella tehdyssä lajitunnistuksessa havaittiin <i>Pandorina</i>-lajin viherleväkolonioita. Näytteessä ei havaittu potentiaalisesti myrkyllisiä sinilevälajeja.</p>

UIMAVESIPROFIILI PIKKUKOSKEN UIMARANTA, HELSINKI

	Elokuussa 2024 Pikkukosken näytteessä oli runsaasti <i>Pandorina</i> -suvun viherleväkolonioita. Vesi olikin hieman vihertävää. Lisäksi näytteessä oli myös runsaasti pienempikokoisia viherleviä (mm <i>Clamydomonas sp.</i>) ja runsaasti nieluleviä (<i>Cryptomonas spp.</i>). Planktisia leviä siis erittäin runsaasti mutta ei myrkylliseksi tiedettyjä lajeja.
6.5 Makrolevien ja/tai kasviplanktonin haitallinen lisääntyminen	Makrolevien tai kasviplanktonin haitallinen lisääntyminen ei ole Pikkukosken rannalla todennäköistä. Makrolevien tai kasviplanktonin haitallista lisääntymistä ei ole Pikkukoskella havaittu.
6.6 Hallintatoimenpiteet	<p>Uimaveden hygieenisen laadun ollessa huono, kun rannalla on havaittu runsaasti sinilevää tai muissa erityistilanteissa terveydensuojeluviranomaisen tulee arvioida voiko tilanteeseen liittyä terveyshaittoja. Mikäli viranomaisen arvioi, että terveyshaitta on mahdollinen, voidaan uimarannan haltijalle antaa määräys korjaaviin toimenpiteisiin ryhtymisestä sekä ohjeet ja määräykset terveyshaittojen ehkäisemiseksi. Tällainen määräys voi olla esimerkiksi uintikielto. Useimmin kuitenkin suositellaan uimisen välttämistä ja tiedotetaan asiasta rannalla, internetissä ja tiedotusvälineissä.</p> <p>Ympäristöterveysyksikkö aloitti selvitykset huonojen vesinäytetulosten syiden löytämiseksi uimakauden 2020 jälkeen. Huonon uimavesiluokituksen vuoksi Pikkukosken uimarannalla oli voimassa uimisen välttämissuositus uimakauden 2021 ajan.</p> <p>Uimakaudella 2021 suositus uimisen välttämisestä koski Vantaanjoen uimarannoilla koko kesää. Uimakaudella 2022 uimisen välttämissuositusta lievennettiin koskemaan vain rankkasateiden aikaa, sillä laajempien vedenlaadun selvityksien perusteella Vantaanjoen uimarannoilla huonojen vedenlaatutulosten ja rankkasateiden välillä todettiin selkeä yhteys. Rankkasateeksi määritellään seuraavasti sademäärien mukaan: 7,0 mm / 1 tunti, 10 mm /4 tuntia tai 20 mm /vuorokaudessa. Kesän 2022 tulokset kuitenkin osoittivat, että veden laatu Vantaanjoen varrella heikentyy jo runsaiden sateiden aikaan (4,5 mm/vrk).</p> <p>Uimakaudella 2023 uimista suositellaan välttämään Pikkukosken sekä Pakilan ja Tapaninvainion uimarannoilla runsaiden sateiden yhteydessä kesän 2023 ajan. Lyhytkestoista saastumismenettelyä sovellettiin Pikkukosken uimarannalla uimakaudella 2024 runsaiden sateiden aikaan ja tilanteesta tiedotettiin uimareita.</p> <p>Uimaveden laadun on todettu sateiden aikaan heikentyvän Vantaanjoen varren uimarannoilla, jossa viipymän valuma-alueelta uimarannalle on arvioitu olevan 2-3 vuorokautta.</p> <p>Odotettavissa olevista runsaista sateista ja sateiden aiheuttamasta veden laadun mahdollisesta huononemisesta varoitetaan tarvittaessa uimareita myös uimakauden 2025 aikana. Uimisen välttämissuosituksista ja lyhytkestoisista saastumistilanteista (runsaat sateet) tiedotetaan rannalla ja verkkosivuilla.</p>

7. KUORMITUSLÄHTEET

7.1 Jätevesijärjestelmät	Vantaanjoen varrella on useita jätevedenpuhdistamoja, -pumppaamoja ja viemäritunneleiden ylivuotorakenteita, jotka ovat mahdollisia jäteveden
--------------------------	---

UIMAVESIPROFIILI PIKKUKOSKEN UIMARANTA, HELSINKI

	<p>ylivuotopaikkoja. Vantaanjoen yläjuoksulla ovat mm. Riihimäen, Hyvinkään ja Nurmijärven kuntien jätevedenpuhdistamot.</p> <p>Vantaanjoen sekä Vantaanjoen sivuhaaran Keravanjoen varrella on lisäksi useita jätevedenpumppaamoja. Lähin jätevedenpumppaamo sijaitsee Pukinmäessä. Myös Länginjoaa pitkin voi tulla jätevesipäästöjä Tattarisuolta, Puistolasta, Malmilta, Tapanilasta ja Savelasta.</p> <p>Mahdollisella jäteveden ylivuodolla voi olla vaikutuksia uimarannan veden laatuun, sillä jätevedet sisältävät runsaasti tauteja aiheuttavia mikro-organismeja ja lika-aineita. Vaikutusten merkittävyys riippuu jätevesipäästön määrästä ja paikasta sekä joen vesimäärästä ja virtauksista. Vaikutukset voivat olla merkittävät, jos ylivuoto tapahtuu rannan lähellä. Tapahtuman vaikutus tulisi todennäköisesti olemaan nopeasti ohimenevä.</p> <p>Vantaanjoen alueella on käytössä yhteinen (vesihuoltolaitokset, alueelliset ja kuntien ympäristö- ja terveystoimikot sekä vesiensuojeluyhdistys) ilmoitusjärjestelmä, jonka kautta tiedotetaan jätevesipumppaamojen, puhdistamon ja verkoston ohituksesta.</p>
7.2 Hulevesijärjestelmät	<p>Vantaanjokeen purkaa useita hulevesiputkia ja ojia, joihin hulevesiverkostot johtavat hulevedet. Lähimmät hulevesiviemärit sijaitsevat aivan rannan läheisyydessä noin 30 metrin päässä uimarannasta länteen. Seuraavat huleveden purkupaikat ovat yläjuoksulle mentäessä Veräjälakson ja Pihlajiston kohdalla jokeen laskevat ojat.</p> <p>Huleveden mukana rantaan voi huuhtoutua mikro-organismeja ja lika-aineita. Lähistöllä sijaitsevat hulevesiviemärien purkupaikat saattavat vaikuttaa veden laatuun, jos näiden kautta rannan läheisyyteen pääsee runsaasti hulevettä.</p>
7.3 Muut pintavedet	<p>Runsaat sateet aiheuttavat ajoittaista veden laadun heikentymistä Pikkukosken uimarannalla, kun sateiden aiheuttamat pintavalumat huuhtovat maanpinnan mikrobeja veteen. Sateiden vaikutusten merkittävyys ja kesto riippuvat sateen kestosta ja voimakkuudesta sekä tuulista, veden virtauksista ja sadetta edeltäneestä kuivasta ajanjaksosta.</p>
7.4 Maatalous	<p>Vantaanjoen valuma-alueella on maataloustoimintaa.</p>
7.5 Teollisuus	<p>Vantaanjoen valuma-alueella ei ole teollisuutta, joka johtaa prosessivesiä vesistöön. Ympäristölupien mukaista hulevesien johtamista on mm. Helsinki-Vantaan lentoasemalta.</p>
7.6 Maantie- ja raideliikenne	<p>Vantaanjoen valuma-alueella on merkittävää maantie- tai raideliikennettä.</p>
7.7 Satamat ja vesiliikenne	<p>Uimarannan läheisyydessä ei ole satamia. Moottoriveneellä liikkuminen joessa on kielletty. Ainoa vesiliikenne ovat kanootit ja kajakit, joilla ei ole juurikaan vaikutusta veden laatuun.</p>
7.8 Eläimet ja linnut	<p>Vantaanjoen valuma-alueella harjoitetaan maataloutta. Eläinten ulosteet saattavat rannalle päätyessään aiheuttaa terveysriskin uimarannan käyttäjille.</p> <p>Pikkukosken uimarannalla ei ole ollut eläinhavaintoja satunnaisia sorsia ja muutamia hanhia lukuun ottamatta. Lintujen ulosteiden vaikutuksen veden laatuun arvioidaan normaalitilanteessa olevan pieni.</p>

UIMAVESIPROFIILI PIKKUKOSKEN UIMARANTA, HELSINKI

	<p>Lemmikkien tuominen uimarannalle on kielletty.</p> <p>Harrastehevostilojen määrä on ollut kasvusuunnassa viime vuosina. Kesällä kasvukauden aikana on havaittu eri puolilla vesistöä kohonneita bakteeripitoisuuksia, mahdollisesti eläinperäisten lannoitteiden käytön seurauksena.</p>
7.9 Epidemiat ja infektiot	<p>Uimaveden saastuminen esim. jätevedellä tai uimareiden ulosteella voi johtaa uimavesivälitteiseen epidemiaan. Riskiä lisäävät myös mm. uimareiden puutteellinen hygienia, puutteelliset tai huonosti hoidetut tilat, uimarien suuri määrä sekä hidaskuulun veden vaihtuvuus.</p> <p>Epidemioita aiheuttavat erilaiset virukset, bakteerit ja alkueläimet, kuten esimerkiksi legionella-bakteeri tai norovirus.</p> <p>Mikäli uimaveden epäillään tai todetaan saastuneen siinä määrin, että siitä voi olla haittaa uimareiden terveydelle, tiedotetaan tästä välittömästi ja annetaan tarvittaessa ohjeita tai määräyksiä.</p> <p>Epidemioiden ehkäisemiseksi uimareita ohjeistetaan rannalle vietävällä hygieniaohjeella, jossa ohjeistetaan muun muassa hyvästä hygieniasta, uimisen välttämisestä vatsataudin aikana sekä kielletään juomasta uimavettä.</p> <p>Vesivälitteinen epidemia tai infektio on mahdollinen, ja erityisesti kohonnut riski on kesäisinä hellekausina. Ilmaston muuttuessa lämpimämmäksi ja veden lämpötilan noustessa hellejaksojen aikana vesivälitteiset epidemiat tulevat mahdollisesti yleistymään.</p>
7.10 Muut kuormituslähteet	<p>Uimarit voivat vaikuttaa veden laatuun muun muassa huonolla hygienialla. Vaikutuksen voi havaita päivän aikana tapahtuvasta mikrobipitoisuuden kasvusta. Vaikutuksen merkittävyys riippuu paljolti uimarien määrästä sekä veden vaihtuvuudesta. Liikkuessaan pohjassa uimarit saattavat myös vapauttaa sedimentteihin varastoituneet taudinaiheuttajamikrobit takaisin veteen.</p>

8. LYHYTKESTOISET SAASTUMISTILANTEET

8.1 Lyhytkestoiset saastumistilanteet	<p>Lyhytkestoisen saastumisen käsite on tullut Suomen lainsäädäntöön uimavesidirektiivin myötä vuonna 2008. Lyhytkestoisella saastumisella tarkoitetaan normaalitilanteesta poikkeavaa suolistoperäistä saastumista, jonka syyt ovat tunnistettavissa ja jonka ei odoteta vaikuttavan uimaveden laatuun kauemmin kuin kolmen vuorokauden ajan. Tällainen tilanne voi olla esimerkiksi jäteveden ylivuototilanne tai runsaat sateet.</p> <p>Terveydensuojeluviranomainen saa tiedon ylivuototilanteista sähköpostilla viemärlaitokselta. Ylivuototilanne tulisi todennäköisesti kestämään päivän tai pari.</p> <p>Jäteveden ylivuodosta johtuva lyhytkestoinen saastumistilanne on mahdollinen Pikkukosken uimarannalla, koska Vantaanjoen yläjuoksulla on useita jätevesilaitosten, -pumppaamoiden ja -putkien ylivuotopaikkoja.</p>
---------------------------------------	--

UIMAVESIPROFIILI PIKKUKOSKEN UIMARANTA, HELSINKI

<p>8.2 Hallintatoimenpiteet lyhytkestoisissa saastumistilanteissa</p>	<p>Lyhytkestoisen saastumisen aikana otettujen seurantakalenterin mukaisten näytteiden huonot tulokset voidaan jättää huomioimatta uimavesiluokittelussa. Kyseiset näytteet korvataan myöhemmin otettavilla näytteillä. Lyhytkestoisen saastumisen seuranta tehdään ylimääräisten näytteiden avulla.</p> <p>Mikäli terveyshaitta on mahdollinen ja asian hoitamiseksi on tarpeen, voi terveydensuojeluviranomainen antaa uimarannan haltijalle määräyksen korjaaviin toimenpiteisiin ryhtymisestä, sekä ohjeet ja määräykset terveyshaittojen ehkäisemiseksi.</p> <p>Kun lyhytkestoisesta saastumisesta saadaan tieto, terveydensuojeluviranomainen tiedottaa asiasta uimarannalle vietävällä tiedotteella ja verkkosivuilla.</p> <p>Pikkukosken uimarannan valuma-alueen sateet heikentävät uimaveden laatua tilapäisesti. Lyhytkestoista saastumistilannetta voidaan soveltaa Pikkukosken uimarannalla myös sateiden aikana.</p>
---	--

9. OHJEET JA TIEDOTTAMINEN

<p>9.1 Uimareille annettavat ohjeet</p>	<p>Rannalla on kaksi ilmoitustaulua, joilla annetaan ohjeita ja tietoja uimareille:</p> <ul style="list-style-type: none"> - turvallisuusohjeet (uimarannan nimi ja osoite, ylläpitäjän ja rantavalvojan yhteystiedot, alueen kartta uima-alueineen, toiminta- ja turvallisuusohjeet, ohjeet avun hälyttämiseksi) - merkinnät veden syvyyksistä - tiedot valvonta-ajoista - tiedot viimeisimmästä tutkimustuloksesta - uimavesiluokka - yleiskuvaus uimarantavedestä (perustuen uimavesiprofiiliin) - sinilevätiedote, kun sinilevää on havaittu (suomi, ruotsi, englanti) - mahdolliset erityistilannetiedotteet <p>Pikkukosken uimarannan ilmoitustaulu</p>
---	--

UIMAVESIPROFIILI PIKKUKOSKEN UIMARANTA, HELSINKI

	<p>Koirien tuominen on kielletty uimarannalle ja siitä ilmoitetaan useilla merkeillä ympäri rantaa. Lisäksi lintujen ruokkiminen rannalla on kielletty. Rannan äkkisyvyydestä ja vaarallisesta virtauksesta varoitetaan erillisillä varoituksilla.</p> <p>Varoitus veden virtauksista ja äkkisyvyydestä</p>
9.2 Tiedottaminen normaalioloissa	<p>Helsingin kaupungin internetsivuilla on mm. uimarantaluettelo, tietoja jokaisesta uimarannasta (esim. uinninvalvonta, varustus, palvelut), uimavesiluokat, uimaveden näytteenottosuunnitelma, uimaveden näytteiden tulokset ja näytteenoton yhteydessä tehtyjen sinilevähavaintojen tulokset. Internetsivuja päivitetään uimakauden aikana vähintään kerran viikossa.</p> <p>Ympäristöterveysyksikkö laatii uimakauden alussa mediatiedotteen, jossa tiedotetaan mm. uimaveden laadusta uimarannoilla. Tiedotteita tehdään myös tarvittaessa. Uimakauden ajan sinilevätilannetta ja uimaveden lämpötilaa Helsingin uimarannoilla voi seurata liikuntapalveluiden ylläpitämästä ulkoliikunta.fi-karttapalvelusta. Rantapelastajat päivittävät palveluun päivittäin tekemänsä arvion sinilevän määrästä ja veden lämpötilasta.</p>
9.3 Tiedottaminen erityistilanteissa	<p>Ympäristöpalvelut tiedottavat lyhytkestoisesta saastumisesta, epätavanomaisesta tilanteesta, annetuista määräyksistä sekä muista erityistilanteista erillisellä uimarannalle vietävällä ilmoituksella. Lisäksi ympäristöpalvelut laatii erityistilanteista mediatiedotteen sekä tiedottavat asiasta verkkosivuilla.</p> <p>Liikuntapalvelut tiedottavat mahdollisista uimaveteen merkittävästi vaikuttavista asioista ulkoliikunta.fi-sivustolla sekä rannalla olevalla ilmoitustaululla. Lisäksi rantavalvojat tiedottavat merkittävistä asioista rannan käyttäjiä paikan päällä.</p>

UIMAVESIPROFIILI PIKKUKOSKEN UIMARANTA, HELSINKI

---

10. UIMAVESIPROFIILIN LAATIMISEN JA TARKISTAMISEN AJANKOHTA

10.1 Uimavesiprofiilin laatimisen ajankohta	Uimavesiprofiili on laadittu 13.12.2010. Profiili on päivitetty 25.4.2025.
10.2 Uimavesiprofiilin tarkistamisen ajankohta	Uimavesiprofiilin tarkistamisen ajankohta määräytyy uimavesiluokan mukaan.